

Lukureseptin käyttöönotto vanhempainneuvolassa yhteistyössä kuntien kirjastojen kanssa

Suomeen on rantautunut uusi ilmiö: puhumattomat kolmevuotiaat. Kieli opitaan kuulemalla ja puhe matkimalla. Lapsi tarvitsee siihen aikuisen tai jonkin mallin, muuten puhetta ja kieltä ei voi oppia. Nykyään vanhemmat puhuvat lapsilleen vähemmän kuin ennen, mikä on tuonut aikaisempaa enemmän lapsia puheterapiaan. Yhtenä syynä tähän on se, että sosiaalinen media vie aikaa ja huomiota.

Läheskään kaikki vanhemmat eivät lue lapsilleen, vaikka lapselle ääneen lukemisella on todettu olevan paljon myönteisiä vaikutuksia. Ääneen lukemisella on vaikutuksia lapsen puhumaan oppimisen sekä vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kannalta. Se ei koske vain lapsia, vaan myös perhettä ja läheisiä.

Mielenkiintoinen ajatus lapsen kielellisten oikeuksien toteutumiseksi on kehitetty Pirkanmaan Pälkäneellä. Siellä neuvola jakaa lukureseptejä kaikille 1–6-vuotiaille lapsille, ja niiden toivotaan tuovan parannusta perheiden lukuintoon. Lukuresepti ”määrätään” neuvolakäynnin yhteydessä, ja siihen kuuluvan neljän kirjan ”lääkeannoksen” voi noutaa kirjastosta. Lukureseptin kirjojen saamiseen tarvitaan kirjastokortti. Kirjasto on valinnut sopivat kirjat kullekin ikäryhmälle. Mukana on myös kevyttä luettavaa perheille, joissa ei ole ennestään arjen lukemiskulttuuria. Kyse ei ole pakosta, vaan hyvin vahvasta suosituksesta. Lasten kieli- ja lukutaidon vahvistaminen on tulevaisuuden hyvinvointiyhteiskunnan peruspilari.

Aloitteen tekijä ehdottaa, että Pohjanmaan hyvinvointialue vahvistaa yhteistyötä alueen kirjastojen kanssa ja ottaa käyttöön lukureseptin alueen neuvolayksiköissä.

Rebecca Åkers
20.2.2023